

Concept-transcriptie door:
Rien van den Brand, Aubadestraat 6, 5802 EX Venray

Febr. 2005.

Bron: xeroxkopie uit nalatenschap pastoor Jacq. Reintjes, Siebengewald en vermoedelijk via pastoor Th. Driessen in Well (omstreeks 1975).

Origineel: plaats onbekend

1 juli 1612

Ordonnantie ende sta(tuten) der Gildtbroeders van St. (Petrus)gilde tot Bergen ende St. Anthonis den eersten dags Julij des iaers 1612 door den heren Mr. Joannem Moermans, pastoer ende Giltmeester ende semptlijcke Gildtbroeders ad perpetuam rei memoriam statueert ende renoveert wie volgt.

Irstelijck alle de gildtbroeders die ha(er) in de voorscr(even) gilde ofte broederschap hebben ingecoht ende de gerechticheden daer toe staende betaelt, sullen de Giltmeester drijmael iaers ten offeren volgen mit hoe(re) huijscvrouwen, soo bald het S. Evangelium gesongen ofte gelesen is, te weten in festo St. Petri et Pauli, in festo St. Anthonij et in festo St. Petri ad Vincula und soo iemandt van de broeders uit(blyft?) sal een verdel biers gebreuckt¹ hebben, aenstont te betaelen.

Ten tweeden ist verordineert dat gebroeders (die broederschap vergadert) by eenigen twist, kijvinge ofte onbeschamtheit en sullen bruijcken op pena van halff ton biers.

Und offe gebeurde dat sich de broeders onder een ander sloegen off messen syn ver ende breucken een ton biers voor de broeders mits haere gerechticheijt in de gijlde hebben ver....

ende verbreuckt voorbealden onseren Gen(edige) heere to Wel² sijne breucken ende gerechticheijt.

Ten derden ist geordineert dat de broeders hoeren voegel sullen schieten op S. Peter en Pauli dagh, altemael persoonlijk off iemants in haer plaets maer sullen gelijk saem onder den boom verblijven totten tijt toe dat den voegel aff is geschoten op pena van een ferdel biers und sullen geschoten worden om eenen vrijen koninck ende die den voegel affschijt en koninck is, sal van der gijlden wegen eenen nieuwen hoet verehrt worden sonder eenich entgeltenis, daer tegens te

¹ 'Breuk' in de betekenis van boete.

² Heer van Well

doen beheltelijck³ den voegel neesten iaer wederom op te setten ende sijn beleeftheit jegens de maeghden te thoonen voor den krans die hem van de maeghden om den hoet vereert wordt.

Ten vierden ist geordineert dat de Gildtbroeders mit haere huijsvrouwen op St. Peter ende Pauwels dagh off Sondachs daer nae als de broederschap haeren terdagh halt, sal tween daeghen lanck des selven dagh sullen mit onderhouden op pena van een verdel biers, die van eenige broders off haere huijsvrouwen uetblijft ende sullen gelyck mogen van den terdagh, als anderen die gecompareert

verdere artikelen ontbreken!! Wordt vervolgd voortgezet met:

gilden boede⁴ altijt sal moegen vor eijnden, sonder eenige rechtsvorderinghe daer toe van nooden te sijn, off oock dat den breuckachtige⁵ eenige oppositie, excepties off beneficien geijstelijke off wereltijcke rechtens daer tegens sall moegen genieten, gebruijcken off laeten geschieden.

Ten tienden ist oock geordineert dat soo enige broeders affsterven ende haer huijsfrouwen achterlaeten, dat de selven frouwen sullen altijt de broederschap vergadert sijn bij de broeders haer leven lanck coemen moegen ende afcomste der gilde in plaetse haers ehemans salige mit genieten.

Alsoo in den vijfsten artikel deses verhaelt is dat eenen dagh om iaergetijt te halden solde gepubliceert worden, soo is op St. Peter ende Pauwels dagh anno 1625 in volle vergaedinge der semptelijcke broeders gestelt ende genoempt de eersten vrijdagh van de quatertemperdaegen nae het hoochtijt van Pinxten dat alsdan iaergetijt ende memorie gehalten worden aller affgestorven gilt broeders, susters mit mit vigilio ende singende misse mit spienninge off uijtdeijlinge voor armen, die den dienst der h. misse gehohrt hebben van een malder roggen tot broodt gebaecten min offte meer naer gelegenheit des tijts ende wie uetblijft van de broeders op dath voorscr. ende wat des selven vijfsten artikel geexprimeert.

Ten elfsten ist weyders affgesproken, ordonneert ende gestatueert in voller vergaderonghe ingewilicht dat oft gebeurde welches tot diversche reijsen is geschiet dat iemands sich in de broederschap wesende in den kriegh begeven wolde, soo well aen de eene sijde als de andere sijde, off oock ut deser herlicheynt vertrocken, sal soo langh den selven in dienst is off buijten

³ behoudens

⁴ gildebode

⁵ boetebetalder

woonden en d(e) voorn(oemde) geselle artikelen niet punctuelick en achtervolght sijne gerechticheijt verlooren hebben das soo sie selve sich wederom utten dienst begeven off wederom incomen woonen ende haert ehrlijck gedraeghen hebben en de vorn(oemde) artikelen begeren te achtervolgen, sullen wederom aengenoemen worden en alles wederom mit genieten.

Ten twelfsten is geordonneert ende gestatueert op den vierden dagh Julij 1644 in volle vergaederinge der broeders dat niemant van de broeders ofte iemant anders in de vergaederinge mit de kaerte ofte gelijcke speelen sal speulen op peene van een ton biers, ende daer voor datelijck geexecuteert te worden gewerdicht te sijn.